

Проповідь
на Вербну Неділю

Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь!
Слава Ісусу Христу!

Дорогі у Христі браття і сестри!

Сьогодні Свята Праославна Церква нагадує нам святе Євангеліє від Іоана, яке розповідає про подію Входу Господнього в Єрусалим.

Сталося це напередодні хресних терпінь Спасителя. Проте народ і апостоли все ще сподівалися, що їхній Учитель – це Той Месія, який відновить земне царство єврейському народові. Надія ця стала ще більш напруженою після того, як господь воскресив із мертвих Лазаря, хоча сама ця надія не відповідала ні духу Старозавітних пророків, ні науці Самого Спасителя, Який навчав, що Царство Його “не від світу цього” (Ів. 18,36), що воно “в середині вас є” (Лк. 17,21), і заключається те царство в “праведності і мирі і радості у Святому Дусі” (Рим. 14,17). І в Царство те може увійти не кожен, а лише той, хто покається у гріхах (Мф. 4,17) і народиться з гори (Ів. 3,3), бо воно потребує боротьби з гріхом (1Кор. 6,9-10), а в цій боротьбі неодмінно будуть терпіння і “багато скорбот” (Дії 14,22). А заснувати це царство ціною власних терпінь за наші гріхи повинен Сам Господь Ісус Христос (Мк. 8,31).

Вся подія свята Входу Господнього в Єрусалим сповнена невимовною радістю з одного боку і туманним передчуттям скорих терпінь Христових з іншого. В описах всіх євангелістів ми бачимо, що радість людей, які зустрічали Спасителя перед воротами міста, була величезною і до нестриманості великою. Вони віддавали Сину Людському велику честь і хвалу, яка виходила з їх доброї волі і не була вимушеною обставинами. Люди вітали в Особі Ісуса Назарянина Учителя слова Божого, вони бачили в Ньому хто великого Пророка, хто Чудотворця, хто царя майбутнього земного царства Ізраїлевого. Перед Спасителем йшла звістка поміж людей, що напередодні Він воскресив Лазаря, який чотири дні вже лежав у гробі – і всі розуміли, що це чудо велике, бо такого раніше ніколи ніхто із людей не чинив.

Проте Христос не поділяв радості людської, Він не радів і не був сповнений втіхи за людей, які прославляли Його. Бо Він знав, що вони непостійні у своїх почуттях, що не мають вони справжньої віри в Нього і в Його майбутнє Царство Слави. І Він, як Всевидючий Бог і Господь, знав Духом Своїм, що скоро їхнє захоплення зійде на ніщо і вони не те, що не віддадуть Йому належної слави, а ще й будуть винуватити Його перед римським правителем Пилатом, щоб той заподіяв Ісусові хресну смерть.

І ось прийшов вже той час, якого чекали з часу гріхопадіння праотці і про який звіщали пророки, - прийшов час викуплення людського роду від влади гріха і смерті. Все було приготоване для страждань Спасителя: у Віфанії Марія намастила тіло Ісусове миром, готуючи до поховання; Юда проявив свою жадібність і злобу, готуючись зрадити Учителя; синедріон (вища священнича рада юдеїв) постановив убити Христа Божого, а разом з ним і Лазаря, через якого багато Юдеїв увірували в Ісуса.

Народ, що в величезній кількості зібрався на свято Пасхи в Єрусалимі, вийшов на зустріч до Христа, як до царя Ізраїлевого, з пальмовим віттям в руках, і вигукував: “Осанна! Благословенний, Хто йде в ім'я Господнє, Цар Ізраїлів!” Це вигукування означало захват від науки і чуд, які творив Христос, а разом із тим і надію на Його

допомогу в скорботах і негодах життєвих, сподівання могутності і слави Його земного царства.

Але коли Господь наблизився до міста і побачив його, то заплакав за ним і промовив: “О, як би й ти хоч цього дня пізнало, що потрібно для миру тобі! Бо тепер від очей твоїх сховано це. Бо прийдуть на тебе ті дні і твої вороги тебе валом оточать і обляжуть тебе, і стиснуть тебе звідусіль. І зрівняють з землею тебе, і поб'ють твої діти в тобі, і не зоставлять у тобі каменя на камені, бо не зрозуміло ти часу відвідин твоїх” (Лк. 19,41-44) – про це оповідає нам Євангеліст Лука.

Чому ж заплакали очі Христові, чому Він не радів, адже люди вітали і возвеличували Його?

Звичайно ж, тому, що Христос знав і бачив, що люд Єрусалиму, вибраний Богом народ, знову повторює свою фатальну помилку: він бачить у Христі лише земного царя, а не Сина Божого, не Месію – Спасителя світу. Ці люди, що стояли з пальмовим віттям навколо свого Учителя, вигукуючи “Осанна!”, навіть не задумувалися над тим, що безупинно повторював Христос: “Милості хочу, а не жертви!” (Мф. 12,7). Всі ті, хто радісно зустрів Ісуса, сподівалися на земні блага: що буде відновлено Юдейське царство, що Юдея запанує знову над іншими народами. І ніхто не дивився в свою душу, не питав себе: “Чи достойний я того царства, щоб Бог і Господь подарував мені таку славу?” Всі хотіли панувати, всі хотіли земних благ і земного царства і ніхто, окрім апостолів, не думав про Царство Боже.

Тому і лилися сльози із святих очей Спасителя. Бо він знав, що мине лише якихось шість днів – і багато хто із цих людей будуть кричати перед домом Пилата “Розпни Його, розпни!” (Мк. 15,13-14). І вже не згадають вони, скільки їхніх дітей уздоровив Ісус, скількох людей звільнив Він від пут хвороб і злих духів, скільки мудрості і добра навчив творити, скільки гріхів простив невірним чадам Своїм. А ті невдячні все рівно будуть кричати в злобі і нестямі: “Розпни Його, розпни!” (Мк. 15,13-14). І перед лицем Пилата скажуть “На нас Його кров і на наших дітей!” (Мт. 27,25).

І станеться так. В день 10 серпня 70 року по Різдві Христовім, (майже сорок років по тому), місто Єрусалим буде після тривалої облоги взяте і зруйноване римським полководцем Титом, а Храм єрусалимський буде спалений. Під час облоги загине більше мільйона Юдеїв – на той час величезна кількість людей. А ще близько за 65 років, десь у 135 році, імператор Адріан плугом переоре Єрусалим на знак остаточної перемоги і на цьому місці буде заснована римська колонія “Елія Капітоліна” та під страхом смерті буде заборонено юдеям наближатися до руїн Єрусалиму. Ось таке страшне прокляття накликають на себе юдеї в часі розп'яття Спасителя.

А що ж Ісус? Як бачимо з розповідей євангелістів, Він смиренно буде зносити образи і глузування, застерігаючи юдеїв: “Не ридайте за Мною – за собою ридайте та за дітьми своїми” (Лк. 23,28). Христос буде просити Бога Отця “Отче, відпусти їм – бо не знають, що чинять вони!” (Лк. 23,33). І Він стерпить усе від невдячних Своїх творінь, щоб здійснити Обітницю Спасіння, яку Дав ще Адамові і патріархам у Старозавітні часи: Своєю Святою Кров'ю омита тягар наших незліченних гріхів.

Тож заглибившись в таємницю свята Входу Господнього в Єрусалим, не допустимо, щоб ця подія пройшла повз наші православні серця і душі. Згадаймо всі, що за цією неділею Великого посту йде Страсний тиждень – седмиця особливої підготовки до Пасхи Господньої. Не забудемо всі приступити до Таїнства Сповіді і Причастя, хто ще не приступив. Пам'ятаймо всі, що ми, християни, вірні Святої Православної Церкви, яку

заснував Сам Спаситель і Господь наш Ісус Христос, повинні гідно вступити в радість Христового Воскресіння з чистими думками, серцями і душами.

Тому не будемо злими, не бажаймо ближньому зла, не думаймо і не чинімо лихого один проти одного, а в пості, православній молитві і стриманості заглянемо у свої душі і викинемо геть ті паростки зла, які посіяв у наші серця лукавий супротивник Бога – диявол.

І будемо щирими і чесними один до одного, як вчить нас наша любляча мати - Свята Православна Церква, щоб нам не бути сьогодні серед тих, хто викликає Христові “Осанна!”, а незабаром – серед тих, хто буде вигукувати “Розпни Його!” (Мк. 15,13-14).

Не забудьмо, що страсну седмицю, як і все життя, що залишилось нам від Богом призначеного часу, всім православним християнам потрібно прожити в молитві, пості, каятті за свої незчисленні гріхи і в праці на користь людям. А інакше в День Воскресіння скаже до нас Господь, як до нерозумного гостя весільного: “Як ти, друже, увійшов сюди, не мавши одежі весільної?” (Мф. 22,12). І вижене нас геть поза господу, де буде “плач і скрегіт зубів”.

Тож відгукнемося на заклик святого Єпифанія Кіпрського, який закликає до православних з любов'ю: “Люди, виходьте на зустріч Господу... Вся земля, всякий чин, всякий вік – всі достойно зустрінемо Господа: виправимо дороги життя, відкриємо Царю входи нашої душі, винесемо гілки перемоги Переможцю смерті, вигукнемо разом з народом: Осанна в вишніх, благословен Грядий во ім'я Господне! Бог Господь і явився нам.”

Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа – Амінь!
Слава Ісусу Христу.